

Ο ΑΛΛΟΣ ...ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΣ

- ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
- ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ:
- ΟΜΑΔΑ Α΄
- Μπάτσικας Σπύρος
- Ξένου Αγγελική
- Πελεκούδα-Οικονόμου Ανδρεάνα
- Τριανταφύλλου Θεοδώρα
- Ψάχου Μαρία
- ΟΜΑΔΑ Β΄
- Ανδριόπουλος Νίκος
- Γαλανοπούλου Κατερίνα
- Καλτσούνης Θωμας
- Κόρδα Ναταλία
- Τζόλα Αγγελική
- ΟΜΑΔΑ Γ΄
- Ντούκας Γεράσιμος
- Παπαβερκίου Γρηγόρης
- Πιτσινής Ερρίκος
- Τζανάκος Δημοσθένης
- Τσαλίδης Αντρέας
- ΟΜΑΔΑ Δ΄
- Αγγελόπουλος Αντρέας
- Βέργος Αριστείδης
- Μπουρτζίλα Καλλιόπη
- Παπαδόπουλος Γεώργιος
- Σιλαϊδής Κωνσταντίνος

Αντί προλόγου ....

η διαφορετικότητα είναι η γοητεία της ζωής...
ειδικά όταν αυτή τυγχάνει του δέοντος
σεβασμού...

οι παράλληλοι δρόμοι διαφορετικών
ανθρώπων αν και φαινομενικά δε
συναντιούνται ποτέ ΟΜΩΣ

έχουν κοινό σημείο αναφοράς ή συχνά κοινά
σημεία...

αν αυτοί οι διαφορετικοί άνθρωποι
συναντηθούν τότε ανακατεύουν τα χρώματα
των ονείρων τους και ανακαλύπτουν ότι
καταλήγουν στο ίδιο χρώμα, αυτό της φιλίας...

Κεφ. 1. Μια θεωρητική προσέγγιση της διαφορετικότητας, του ρατσισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού

παραθέτουμε την άποψη του Αρχιεπισκόπου Τιράνων- Δυρραχίου και Πάσης Αλβανίας, Αναστασίου, που διατύπωσε κατά την αναγόρευσή του σε επίτιμο διδάκτορα από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης:

«ήταν μία εποχή που έβλεπαν τις διαφορές ως αντιθέσεις και ως συγκρούσεις, νομίζω η δική μας εποχή είναι η εποχή της συνθέσεως, που βλέπουμε ότι η διαφορά δεν σημαίνει εχθρότητα αλλά μια άλλη παράδοση και θα χρειαστούμε πολύ κατανόηση να προσεγγίσουμε ο ένας τον άλλον να τον καταλάβουμε και να αποδεχτούμε ότι έχουν γεννηθεί σε διαφορετικά περιβάλλοντα. Εμείς στην Αλβανία είμαστε μειονότητα αυτό δεν έχει καμία σημασία, ζούμε πολύ αρμονικά και πιστεύουμε να υπάρχει μια συμπόρευση και συνεργασία με πολύ σεβασμό στην ιδιαιτερότητα του καθενός και αποδοχή του άλλου όπως είναι. Ο άλλος δεν είναι μια απειλή, ο άλλος είναι μία ευλογία μ' αυτό το οποίο μεταφέρει».

**Κεφάλαιο 2. Ο τρόπος που λειτουργεί το
σχολείο συμβάλλει στην αναπαραγωγή της
αποδοχής της διαφορετικότητας;**

Δομή του 2^{ου} κεφ.

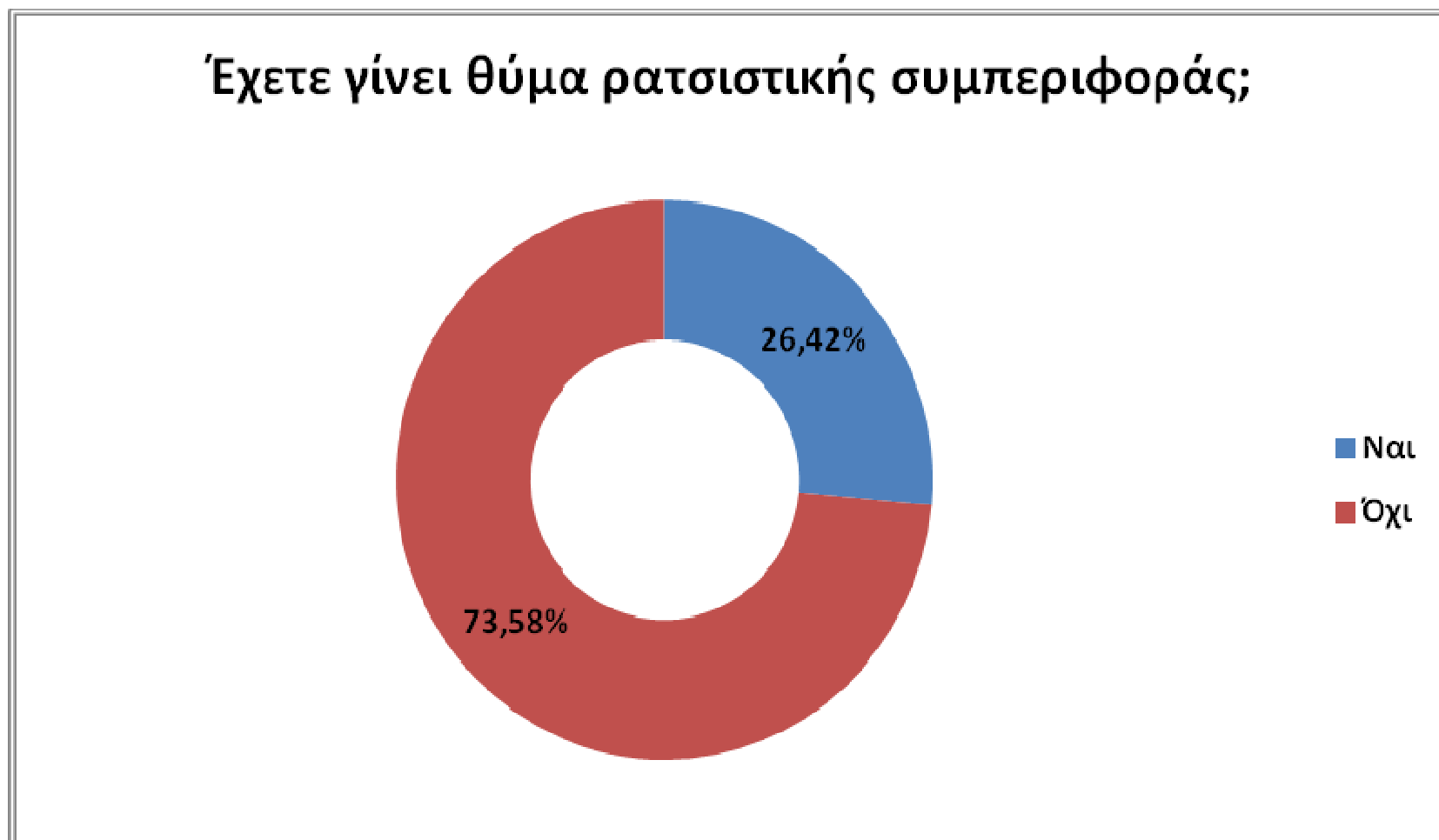
- **2.1. Θεωρητικό πλαίσιο**
- **2.2. Η έρευνα**
- **2.3 Βιωματικά παιχνίδια για την διαφορετικότητα**

Στην προσπάθεια μας να προσεγγίσουμε τον όρο «διαφορετικότητα», θα λέγαμε ότι είναι οτιδήποτε ξεφεύγει από τα πλαίσια του συμβατού και ξεχωρίζει ως προς κάποιο χαρακτηριστικό. Αναμφισβήτητα, στη σχολική κοινότητα είναι ευδιάκριτη η διαφορετικότητα. Άλλες φορές είναι αποδεκτή από το σώμα που τη συγκροτεί, ενώ άλλες απορρίπτεται. Πιο συγκεκριμένα, το ερώτημα που μας ταλανίζει περιλαμβάνει τη μελέτη της αντιμετώπισης της διαφορετικότητας όπως αυτή αντιμετωπίζεται από την πλευρά των μαθητών. Στη μελέτη μας αυτή, διακρίνουμε τα είδη της διαφορετικότητας στο σχολείο, τα αίτια της και τους παράγοντες που ευνοούν την ανάπτυξή της και μετά από έρευνα και συλλογισμό προτείνουμε λύσεις.

Η έρευνα

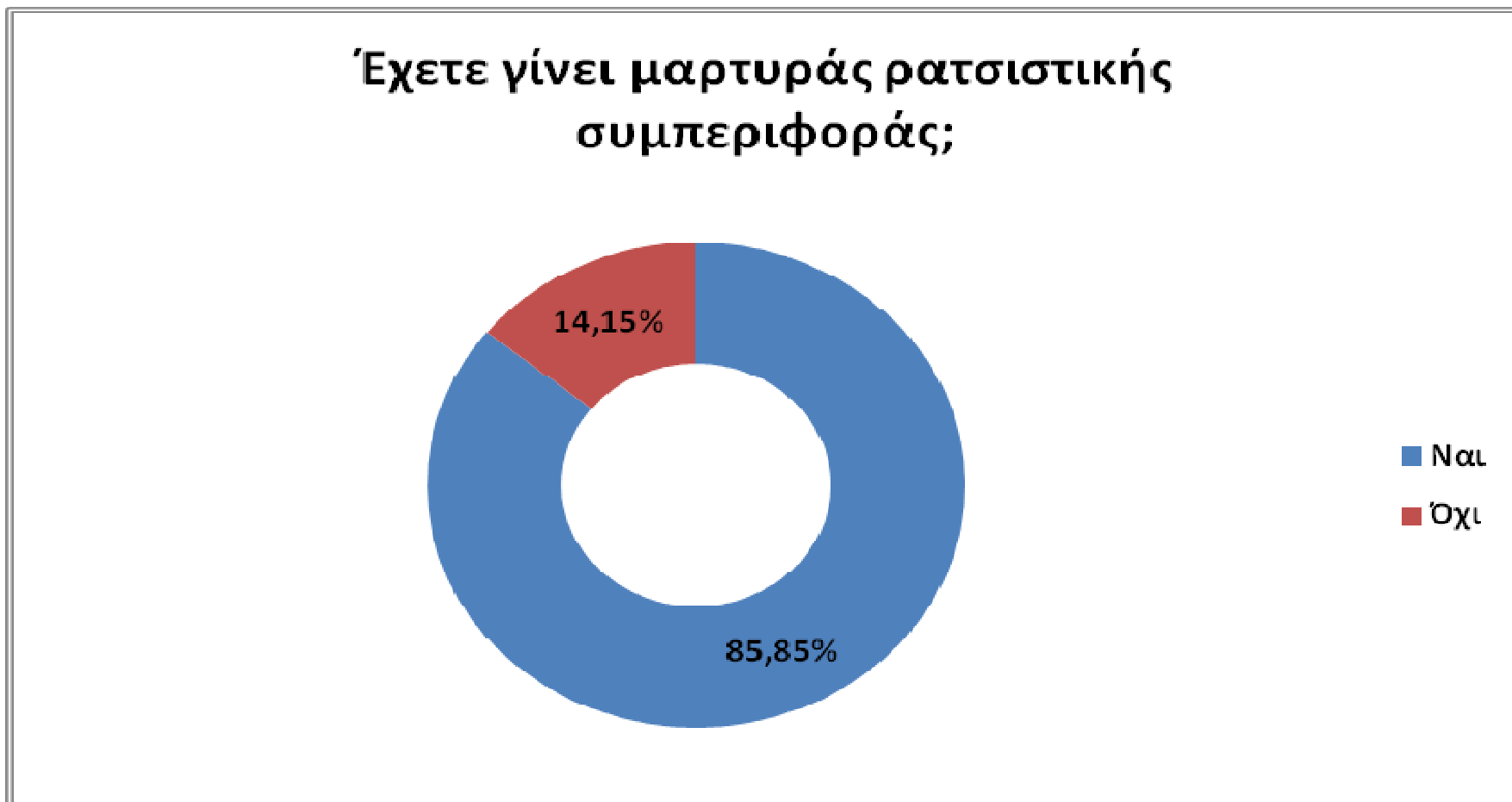
Στο πλαίσιο της διερεύνησης των απόψεων των μαθητών για την ύπαρξη ή μη ρατσισμού στο σχολείο επελέγη η μέθοδος της επισκόπησης με ερωτηματολόγιο. Αποτελείτο από 5 ερωτήσεις και μοιράστηκε σε 106 μαθητές του σχολείου μας (το ερωτηματολόγιο βρίσκεται στο παράρτημα της εργασίας σελίδα). Ειδικότερα, στους μαθητές της Γ' Γυμνασίου, Β' Λυκείου και Γ' Λυκείου του Πειραματικού Γυμνάσιου και Λυκείου Πάτρας. Η διεξαγωγή της έρευνας έγινε από 14 Οκτωβρίου έως 21 Οκτωβρίου 2011. Στη συνέχεια, έγινε επεξεργασία των δεδομένων στο Microsoft Office Word 2007. Από τη μελέτη των δεδομένων προέκυψαν ενδεικτικά τα παρακάτω:

Σχήμα 9. Κυκλικό διάγραμμα της κατανομής του ποσοστού του συνολικού αριθμού ατόμων ως προς το ερώτημα:

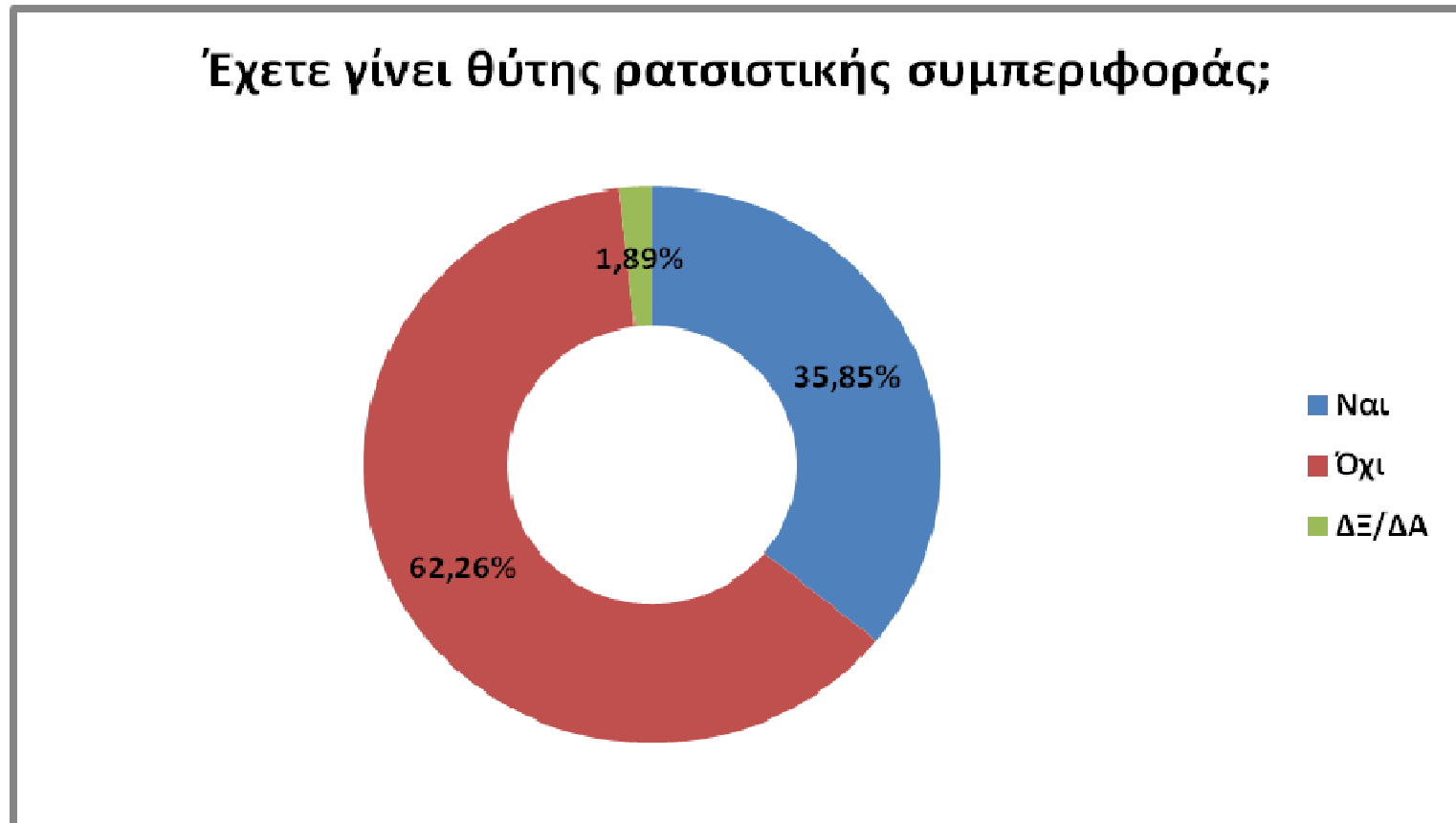

Σχήμα 10. Κυκλικό διάγραμμα της κατανομής του ποσοστού του συνολικού αριθμού ατόμων ως προς το ερώτημα:

Σχήμα 11. Κυκλικό διάγραμμα της κατανομής του ποσοστού του συνολικού αριθμού ατόμων ως προς το ερώτημα:

Σχήμα 12. Κυκλικό διάγραμμα της κατανομής του ποσοστού του συνολικού αριθμού ατόμων ως προς το ερώτημα:

Σχήμα 13. Παρουσίαση των αιτιών ρατσισμού στο σχολείο σύμφωνα με τους ερωτηθέντες.

Κορίτσια

- Ανατροφή,
- μη αποδοχή της διαφορετικότητας,
- αίσθηση της ανωτερότητάς,
- λανθασμένα πρότυπα και προκαταλήψεις,
- Περιβάλλον (σχολείο, παρέες και οικογένεια),
- και η αντίληψη ότι δεν υπάρχουν κυρώσεις ή επιπτώσεις.

- **Αγόρια**
  - Στερεοτυπικές αντιλήψεις,
- μη αποδοχή της διαφορετικότητας
- και αίσθηση της ανωτερότητας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Καταληκτικά, από την έρευνα που διεξήγαμε και από προσωπική σκέψη, καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως η μη αποδοχή της διαφορετικότητας είναι εμφανής στο σχολείο. Ο τρόπος που λειτουργεί το σχολείο καλλιεργεί το έδαφος για την εκδήλωση ρατσιστικών συμπεριφορών έναντι του «άλλου», αφού οι μαθητές που εμφανίζουν επιδεικτική, ανάρμοστη, ρατσιστική συμπεριφορά δεν τιμωρούνται με κανένα μέσο και από κανένα μέλος της σχολικής κοινότητας. Ελάχιστες είναι οι περιπτώσεις που, όταν ο θύτης φθάσει σε επιθετική συμπεριφορά έναντι του «διαφορετικού», τιμωρείται από το σύλλογο των καθηγητών ή το διευθυντή του σχολείου. Τι γίνεται όμως για όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις που ο ρατσισμός κάνει την εμφάνισή του, αλλά ο θύτης δε δέχεται κανενός είδους τιμωρία, με αποτέλεσμα να εμφανίζει ρατσιστική συμπεριφορά ξανά και ξανά;
- Μόνο όταν και αν το μορφωτικό επίπεδο των μαθητών είναι υψηλό, υπάρχει πιθανότητα η ετερότητα να γίνει αποδεκτή. Έτσι, η οικογένεια, το περιβάλλον αλλά πρωτίστως η σχολική κοινότητα είναι επιτακτική ανάγκη να αλλάξει τη νοοτροπία του νέου και να τον «μάθει» να αποδέχεται τον «άλλο». Μια ενδεχόμενη αλλαγή στη διδασκαλία των μαθημάτων, ώστε να μη στοχεύουν μόνο στην απόκτηση γνώσεων αλλά και στη διαμόρφωση κατάλληλου χαρακτήρα και ορθής συμπεριφοράς ώστε το άτομο να μην υψώνει ρατσιστικά τείχη έναντι του διαφορετικού θα μπορούσε να παίξει καθοριστικό ρόλο. Διότι εάν επιτευχθεί κάτι τέτοιο, το μέλλον θα είναι αίσιο και η αποδοχή οποιουδήποτε ξεφεύγει από τα πλαίσια του συμβατού θα θεωρείται δεδομένη.

Κεφάλαιο 3. Διαφορετικότητα και στυλ

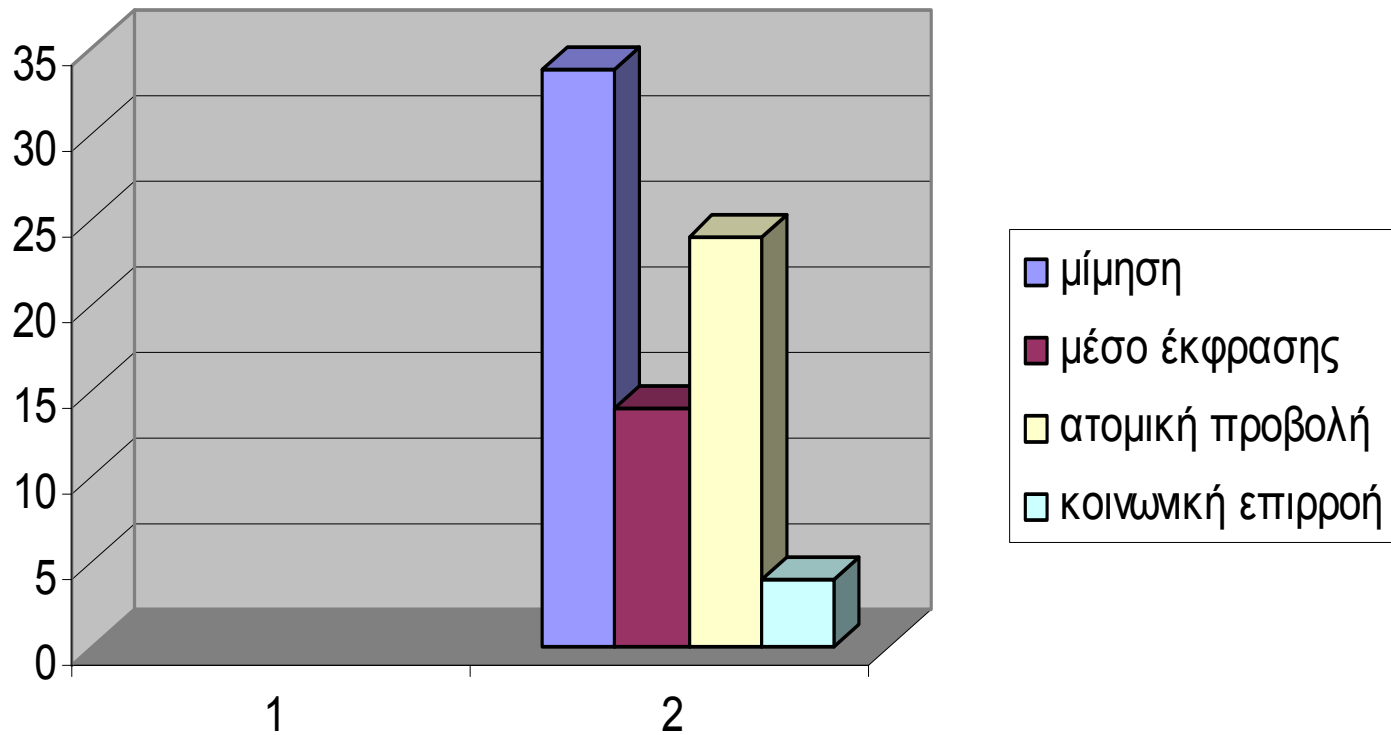
Δομή 3^{ου} κεφ.

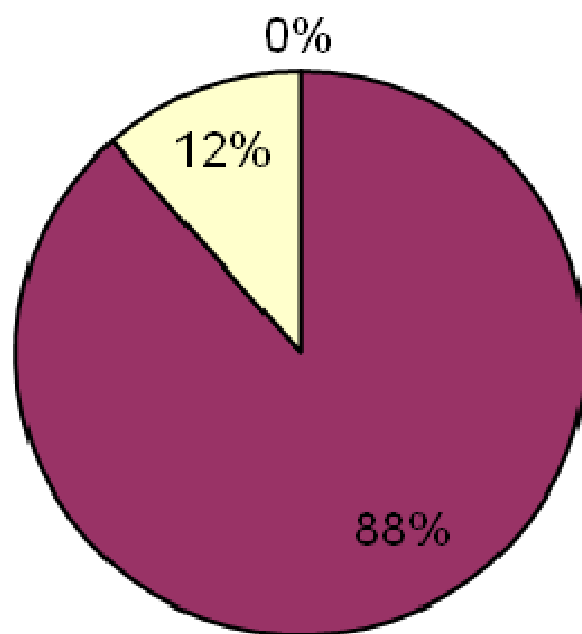
- 3.1. Αρχικές σκέψεις
- 3.2. Πρότυπα ομορφιάς στο πέρασμα του χρόνου
- 3.3. Διαφορετικότητα και παχυσαρκία
  - 3.3.1. Ρατσισμός εις βάρος των παχύσαρκων
- 3.4. Η δικτατορία της αισθητικής
- 3.5. Ερευνώντας τις απόψεις για τη μόδα και το διαφορετικό
  - 3.5.1. Μεθοδολογία της έρευνας
  - 3.5.2. Συσχετισμός δεδομένων
    - 3.5.2.1. Μια ανάγνωση των δεδομένων
    - 3.5.2.2 Συζητώντας τα δεδομένα

3.5. Ερευνώντας τις απόψεις για τη μόδα και το διαφορετικό

- Για τη διεξαγωγή της έρευνας επελέγη η μέθοδος της επισκόπησης με ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 12 ερωτήσεις (2 ανοικτού τύπου και 10 κλειστού). Μοιράστηκε σε μαθητές ενός τμήματος της Α΄ και ενός της Β΄ τάξης του Πειραματικού Λυκείου Πάτρας και συγκεντρώθηκαν 52 ερωτηματολόγια συμπληρωμένα. Η έρευνα έγινε την πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου. Ο χρόνος που χρειάστηκε για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ήταν περίπου 10' λεπτά.
- Για την επεξεργασία και την ανάλυση των ερωτηματολογίων στον Η/Υ χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό Excel Office 2003. Αρχικά δημιουργήθηκε το «φύλλο κωδικογράφησης» και στη συνέχεια έγινε η εισαγωγή των μεταβλητών και των δεδομένων. Τέλος έγινε η επεξεργασία και ο συσχετισμός των δεδομένων καθώς και η γραφική τους απεικόνιση.

Γιατί οι άνθρωποι ακολουθούν τη μόδα;

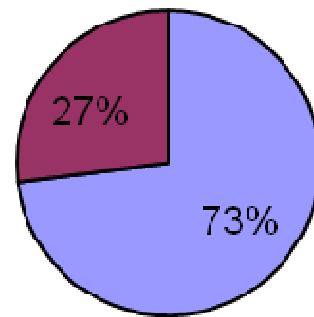

■ Σχετίζεται η μόδα με την κοινωνική και πολιτιστική ταυτότητα του ατόμου;

■ ναι

□ όχι

Έχετε ποτέ κρίνει λάθος έναν άνθρωπο από τον τρόπο που ντύνεται;

- **3.5.2.2 Συζητώντας τα δεδομένα**

- Από την ανάγνωση των δεδομένων γίνεται φανερό ότι στη ζωή των μαθητών η μόδα αποτελεί ένα σημαντικό στοιχείο της καθημερινότητάς τους. Δεν έχουν όμως αφομοιώσει παλαιότερα πρότυπα όπως οι υπέρβαροι πρέπει να φοράνε σκούρα ή είναι μαύρος μέσα και έξω ή ακόμα πως αυτό το ντύσιμο δεν είναι της ηλικίας της, ούτε σχετίζονται μόνο με άτομα που ντύνονται με τον ίδιο τρόπο. Κάνουν τις δικές τους επιλογές στο ντύσιμό τους, ακολουθώντας την εξέλιξη. Παράλληλα ενώ εκφράζονται μέσω της μόδας δεν διστάζουν να παραδεχθούν πως έχουν κρίνει λάθος άτομα επηρεασμένοι μόνο από την εξωτερική τους εμφάνιση και πως η μόδα υποδηλώνει την κοινωνική και την πολιτισμική ταυτότητα του ατόμου. Ακόμα όμως και αν συμβαίνει το τελευταίο αυτοί δεν επηρεάζονται μόνο από αυτό για να κρίνουν ένα άτομο ή να το κάνουν παρέα. Τέλος θεωρώντας πως η μόδα δεν αποτελεί μόνο γυναικείο προνόμιο, δηλώνουν πως είναι σχετικά λίγες οι φορές που θα προσπαθήσουν να αλλάξουν τον τρόπο ντυσίματος ενός ατόμου.
- Από αυτήν μικρή σε κλίμακα έρευνα φαίνεται πως ενώ η μόδα κατέχει σημαντική θέση στη ζωή μας, δεν αποτελεί κυρίαρχο κριτήριο για τις σχέσεις μας και την αποδοχή του διαφορετικού. Σίγουρα διαμορφώνει συμπεριφορές απέναντι στους άλλους, αλλά σε συνάρτηση με άλλα πράγματα πιο σημαντικά.

Η δικτατορία της αισθητικής

Κεφ. 4 Πως οι θρησκείες αποδέχονται την διαφορετικότητα στο φύλο

4.1. Ορθόδοξοι Χριστιανοί

4.2 Καθολικοί Χριστιανοί

4.3 Ισλαμισμός

4.4 Ινδουισμός

4.5 Βουδισμός

Ορθόδοξη Εκκλησία

- Εάν ένας άνδρας κοιμηθεί με έναν άντρα όπως με μια γυναίκα, και οι δύο έχουν διαπράξει βδέλυγμα . . . (Λευιτικό κ' 13)
- Για την άρνησή τους να αναγνωρίσουν, να ευχαριστήσουν και να δοξάσουν το Θεό, ο Θεός τους παρέδωσε σε επαίσχυντα πάθη. Οι γυναίκες αντάλλαξαν τις φυσικές σχέσεις με τις παρά φύση, και παρομοίως οι άνδρες άφησαν τις φυσικές σχέσεις με τις γυναίκες και κήκαν με φλόγα ακράτητης επιθυμίας μεταξύ τους, διαπράττοντας άνδρας με άνδρα επαίσχυντες πράξεις και λαμβάνοντας έτσι από τον ίδιο τους τον εαυτό το μισθό που τους άξιζε για την πλάνη τους (Ρωμ. α' 26-27)

Καθολική Εκκλησία

- Η Εκκλησία λέει ΝΑΙ:
στο σεβασμό προς τον ομοφυλόφιλο ή την ομοφυλόφιλη,
προς τους οποίους, ακριβώς επειδή είναι πρόσωπα,
οφείλεται σεβασμός, αξιοπρέπεια, αποδοχή, βοήθεια.
Δεν μπορούμε πράγματι να λησμονούμε ότι ο
άνθρωπος, επειδή είναι πλασμένος κατ' εικόνα και
ομοίωση του Θεού, προηγείται και υπερβαίνει τη
σεξουαλικότητά του, τον σεξουαλικό προσανατολισμό
του.
- Η Εκκλησία λέει ΟΧΙ:
στην έγκριση της ομοφυλοφιλικής συμπεριφοράς ή στην
ομοφυλοφιλική σχέση

Ισλαμισμός

Στα περισσότερα ισλαμικά κράτη οι ομοφυλόφιλοι γίνονται θύματα ρατσιστικών επιθέσεων, διωγμού και μερικές φορές φονικών επιθέσεων! Τα καταπιεστικά καθεστώτα καλλιεργούν και συντηρούν το μίσος της κοινωνίας κατά των «θηλυπρεπών αντρών». Μάλιστα σε παραπάνω από 30 ισλαμικά κράτη απαγορεύεται η ομοφυλοφιλία δια νόμου και τιμωρείται με μαστίγωμα και ισόβια κάθειρξη!

Ινδουισμός

- Η ομοφυλοφιλία στην [Ινδία](#) σήμερα, θεωρείται ταμπού τόσο από τον λαό όσο και από την κυβέρνηση. Αυτό εξηγείται και από το γεγονός ότι η ομοφυλοφιλία δεν συζητείται ανοιχτά. Η [ομοφυλοφιλία](#) είναι παράνομη, λόγω της διάταξης κατά του “αφύσικου σεξ” και της σοδομίας, κάτω από την παράγραφο 337 του Ινδικού Ποινικού Κώδικα.

Βουδισμός

- Οι περισσότερες βουδιστικές χώρες δεν είναι τρομερά ανοιχτές σε ομοφυλοφιλικές πρακτικές. Αυτό έχει να κάνει με πολιτισμικούς κανόνες, καθώς και με την έννοια του κάρμα, το οποίο παραμένει ισχυρό σε χώρες όπως η Ταϊλάνδη. Για αυτό το λόγο, το γκέι κίνημα δικαιωμάτων δεν είχε μεγάλη επιτυχία σε χώρες βουδιστών.
- Ο Δαλάι Λάμα σε συνέντευξη τύπου είπε, ότι από βουδιστικής άποψης, το γκέι σεξ θεωρείται γενικά κακή σεξουαλική συμπεριφορά, τονίζοντας παρόλο αυτά ότι από την άποψη της κοινωνίας, οι ομοφυλοφιλικές σχέσεις μπορεί να είναι αμοιβαία επωφελής, ευχάριστες, και αβλαβείς»^[1]. Αυτά του τα λόγια προτρέπουν τον σεβασμό, την ανοχή, τη συμπόνια, και την πλήρη αναγνώριση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους.

^[1] Βλ. Dennis Conkin, « [Δαλάι Λάμα προτρέπει «σεβασμό, τη συμπόνια, και την πλήρη ανθρώπινα δικαιώματα για όλους», συμπεριλαμβανομένων των ομοφυλόφιλων](#) . "Bay Reporter περιοχή, Σαν Φρανσίσκο, 19 του Ιούνη 1997

Κεφ. 5 Ο ρατσισμός στον αθλητισμό (ποδόσφαιρο)

5.1 Τα αίτια του ρατσισμού στον αθλητισμό

5.2 Παραδείγματα ρατσισμού στα γήπεδα

5.3 Δηλώσεις και αντιδράσεις των θυμάτων από τον ρατσισμό στον αθλητισμό

5.4 Τι κάνει η πολιτεία για το θέμα του ρατσισμού

- Το ποδόσφαιρο ενώνει. Είναι το σπορ που μαγεύει όλες τις κοινωνικές τάξεις, όλες τις θρησκείες, όλες τις φυλές και τις ιδεολογίες. Κι όμως. Έστω κι αν όλες αυτές οι διαφορετικές κατηγορίες ανθρώπων βιώνουν την ίδια συγκίνηση για το λαοφιλές σπορ, μέσα και έξω από τον αγωνιστικό χώρο η διαφορά στο χρώμα του δέρματος ή η πίστη σε έναν άλλο θεό προκαλεί συχνά εντάσεις με αποδέκτες τους ποδοσφαιριστές, αλλά με μεγαλύτερο θύμα το ίδιο το άθλημα. Η ρατσιστικές φραστικές επιθέσεις κατά τη διάρκεια των αναμετρήσεων αποδεικνύουν για άλλη μια φορά ότι, παρά τις προσπάθειες συλλόγων και ποδοσφαιριστών για πάταξη του φαινομένου, η συγκεκριμένη αρρωστημένη νοοτροπία συνεχίζει να κατατρώει τον "άρχοντα των σπορ".

Κεφ. 6 Καλλιτεχνική σύμπραξη με μαθητές με ειδικές δεξιότητες...

